

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Σάββατο 23 Μαΐου 2020

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

Στις τέσσερις τελευταίες παραγράφους του κειμένου γίνεται λόγος για τη λειτουργία ενός ψηφιακού μουσείου σύγχρονης τέχνης στην «εποχή του κορωνοϊού». Διαπιστώνεται πως διαχρονικά η τέχνη δε μένει ανεπηρέαστη σε περιόδους κρίσης και επιτρέπει την εξωτερίκευση συναισθημάτων, προωθώντας την ανθρώπινη επικοινωνία. Οι εμπνευστές του μουσείου, υποστηρίζουν πως όταν διαπίστωσαν ότι η καραντίνα αποτέλεσε αφορμή δημιουργίας έργων τέχνης, αποφάσισαν να τα συλλέξουν σ' ένα ψηφιακό περιβάλλον, θεωρώντας ότι αποτελούν τεκμήρια της εποχής. Τέλος, επισημαίνεται ότι φρόντισαν για την προβολή τους σε δημοφιλές μέσο κοινωνικής δικτύωσης, παρέχοντας και τη δυνατότητα πώλησής τους. (89 λέξεις)

ΘΕΜΑ Β

1^ο ερώτημα

- α. **Λάθος:** «από καλλιτέχνες 50 διαφορετικών εθνικοτήτων»
- β. **Σωστό:** «Πρέπει να συνδέεται με το γενικό κοινό και να προκαλεί κάποιο συναίσθημα.»
- γ. **Σωστό:** «δημιουργήθηκαν εν μέσω καραντίνας και εκφράζουν απόλυτα τον παλμό της εποχής.»
- δ. **Λάθος:** «Ποιος καλύτερος τρόπος, λοιπόν, από το Instagram; Είναι ίσως το πιο εικονοκεντρικό μέσο κοινωνικής δικτύωσης, όμως για πρώτη φορά γίνεται χρήσιμο ως πλατφόρμα διαμοιρασμού τέχνης.»
- ε. **Λάθος:** «πολλοί καλλιτέχνες έχουν ήδη πουλήσει έργα τους»

2^ο ερώτημα

- **Θαυμαστικό:** Η χρήση του θαυμαστικού προσδίδει έμφαση στον λόγο. Ο αρθρογράφος επέλεξε να κάνει χρήση του για να δηλώσει την έκπληξή του για την πρωτοβουλία να δημιουργηθεί ψηφιακό μουσείο με έργα τέχνης εμπνευσμένα από την «εποχή του κορωνοϊού».
- **Εισαγωγικά:** Στη δεύτερη παράγραφο αξιοποιούνται τα εισαγωγικά για να παρατεθούν αυτούσια, σε ευθύ λόγο, τα λόγια των δημιουργών του ψηφιακού μουσείου έργων τέχνης.
- **Ερωτηματικό:** Η χρήση του ερωτηματικού στη θεματική περίοδο της 4^{ης} παραγράφου προκαλεί προβληματισμό στον αναγνώστη σχετικά με τον ρόλο που διαδραματίζει η τέχνη στην περίοδο της καραντίνας. Παράλληλα η ερώτηση αυτή έχει και μεταβατική λειτουργία, καθώς συμβάλλει στη μετάβαση στην επόμενη νοηματική ενότητα.

3^ο ερώτημα

α.

- «που γεννήθηκε τις ημέρες της καραντίνας»: δευτερεύουσα **ονοματική** αναφορική πρόταση (λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη «μουσείο»). Πρόκειται για **προσδιοριστική** πρόταση, καθώς θεωρείται αναγκαία για την εξαγωγή ολοκληρωμένου νοήματος σε συνδυασμό με το περιεχόμενο της κύριας πρότασης που προηγείται. Γι' αυτό δε χωρίζεται με κόμμα από την προηγούμενη πρόταση.
- «όπου και λειτουργεί το νέο αυτό μουσείο για τον κορωνοϊό»: δευτερεύουσα **επιρρηματική** αναφορική πρόταση (λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου). Πρόκειται για **παραθετική** πρόταση, καθώς παραθέτει μια συμπληρωματική πληροφορία, η οποία δεν καθίσταται αναγκαία για το περιεχόμενο της κύριας πρότασης που προηγείται. Γι' αυτό διακρίνεται με κόμμα από την προηγούμενη πρόταση.

- β. Στο συγκεκριμένο χωρίο της 3^{ης} παραγράφου του Κειμένου 1 γίνεται χρήση β' πληθυντικού προσώπου. Η χρήση του προσδίδει στο κείμενο προσπάθεια εξοικείωσης με το κοινό στο οποίο απευθύνεται το κείμενο, δημιουργώντας συνθήκες διαλόγου με τον αναγνώστη. Τέλος, με το πρόσωπο αυτό στο συγκεκριμένο χωρίο παρακινεί τους αναγνώστες να επισκεφτούν το ψηφιακό μουσείο έργων τέχνης.

ΘΕΜΑ Γ

Στο Κείμενο 2 ο Julian Barnes προσεγγίζει την ποιότητα του έργου των θεωρητικών της τέχνης και ιδίως των κριτικών στον χώρο της Λογοτεχνίας. Ειδικότερα, εξηγεί τους λόγους αποστροφής του προς τους κριτικούς Λογοτεχνίας και με κεντρικό σημείο αναφοράς του το σχόλιο – την κριτική της δρ Ίνιτ Στάρκι για το βιβλίο Μαντάμ Μποβαρύ του Φλωμπέρ διατείνεται ότι η μαγεία της ανάγνωσης δεν επηρεάζεται ούτε βάλλεται από τέτοιου είδους σχόλια. Πιστεύει πως η αξία ενός πνευματικού έργου διαφαίνεται στη σχέση που αναπτύσσει ο κάθε αναγνώστης και αναγνωρίζει στο πρόσωπο του κάθε δημιουργού τον ενορχηστρωτή ενός αισθητικά άρτιου πνευματικού έργου.

Στο πλαίσιο της αφήγησης διακρίνουμε την επιλογή αφηγηματικών τρόπων* που επιβεβαιώνουν την άποψη του αφηγητή για τους κριτικούς. Συγκεκριμένα, είναι χαρακτηριστική η αξιοποίηση της πρωτοπρόσωπης αφήγησης («Μήπως ήμουν πολύ απασχολημένος...Να το θέσω διαφορετικά...Ε, τι να πω, ελπίζω πως όχι») η οποία διαπλέκεται με την τριτοπρόσωπη αφήγηση και το αφηγηματικό σχόλιο («Αυτή η ακριβής και αποκαρδιωτική κατηγορία εκτοξεύτηκε», «Ίσως αυτός να είναι ένας λόγος που κάποιοι κριτικοί υιοθετούν ένα συγκатаβατικό ύφος απέναντι στα κείμενα της μελέτης τους»). Τέλος από το κείμενο δε λείπει και η περιγραφή όταν ο αφηγητής αναφέρεται στην υποτίμηση των συγγραφέων από τους συγγραφείς («Φέρονται λες και ο Φλωμπέρ ή ο Μίλτον ή ο Γουέρντσγουερθ είναι μια βαρετή θείτσα που κάθεται στην κουνιστή πολυθρόνα της, μυρίζει κλεισούρα, ενδιαφέρεται μονάχα για το παρελθόν και δεν έχει τίποτα καινούριο να πει εδώ και χρόνια.»)

***Η εκφώνηση ζητά από τους μαθητές να αναφέρουν μόνο δύο (2) αφηγηματικούς τρόπους για να στοιχειοθετήσουν την απάντησή τους.**

ΘΕΜΑ Δ

Το ζητούμενο κείμενο είναι κείμενο του Τύπου οπότε πρέπει να διακρίνεται από:

- τίτλο (κυριολεκτικό ή μεταφορικό)
- κυριαρχία γ' προσώπου και χρήση α' πληθυντικού προσώπου για να είναι εμφανής η όσο το δυνατόν πιο αντικειμενική προσέγγιση του θέματος
- υπογραφή αρθρογράφου (κάθε ενυπόγραφο κείμενο του Τύπου διασφαλίζει την αξιοπιστία του λόγου του συντάκτη του)

Πρόλογος [1§]

Θέμα: Η τέχνη στη ζωή του ανθρώπου

Θέση: Η τέχνη διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην κοινωνική ζωή και μας γεννά έντονα συναισθήματα.

Κύριο Μέρος [2 §]**Ζητούμενο Α : Κοινωνικός ρόλος της τέχνης [1§]****Η Τέχνη:**

- εμφανίζεται ως ένας ζωντανός οργανισμός που βρίσκεται σε σχέση αλληλεπίδρασης με όλα τα φαινόμενα και την κοινωνική ζωή
- αποτελεί γόνιμη αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου
- συνιστά έκφραση του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου στο οποίο ανήκουν οι καλλιτέχνες, λειτουργώντας ως γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ δημιουργού και κοινού
- επηρεάζει τη σκέψη του κοινού, προβληματίζει, οξύνει την κρίση του
- σχηματοποιεί τα κοινωνικά φαινόμενα και τους προβληματισμούς που αυτά δημιουργούν, αναζητά και προτείνει λύσεις
- καλλιεργεί την αισθητική και την ηθική του κοινωνικού συνόλου στο οποίο απευθύνεται, εξευγενίζει τον δέκτη της
- ευαισθητοποιεί το κοινό σχετικά με ζητήματα που άπτονται της άμεσης κοινωνικής πραγματικότητας γύρω του.

Ζητούμενο Β : Συναισθήματα που δημιουργεί η τέχνη στο κοινό στο οποίο απευθύνεται [1§]

Η τέχνη οδηγεί στη συναισθηματική αντίδραση του δέκτη. Ειδικότερα, δημιουργεί σ' αυτόν **θετικά συναισθήματα** :

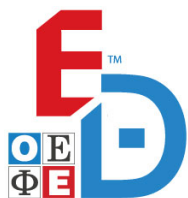
- δέος, θαυμασμό
- συγκίνηση
- έκπληξη
- ελπίδα, αισιοδοξία
- χαρά
- ηρεμία, γαλήνη

Δε λείπουν, ωστόσο, και τα αρνητικά συναισθήματα :

- λύπη, θλίψη
- μελαγχολία
- άγχος
- αγωνία

Σημείωση:

Οι μαθητές θα πρέπει να αιτιολογούν την αναφορά τους σε κάθε συναίσθημα από τα παραπάνω, εξηγώντας από πού αυτό απορρέει κάθε φορά.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Nλ2Γ(α)

Επίλογος [1§]

Συμπερασματικά η τέχνη εκφράζει την οπτική του δημιουργού της ως προς την κοινωνική πραγματικότητα και ως διαδικασία τον βοηθά αφενός να εκφράσει τη συναισθηματική του κατάσταση και αφετέρου να επηρεάσει το θυμικό του κοινού. Για τον λόγο αυτό η ενασχόληση του κοινού με τα δημιουργήματά της συνιστά προνόμιο.

Ο/Η αρθρογράφος

ΗΡΑΚΛΗΣ Α. ΖΩΓΡΑΦΩΝ
ΠΑΝΘΗ